

(1)

ግብጽ አረብ ሪፐብሊክ ረቢዕ ሳኔ 28/1443 ሂ.
አውቃፍ ሚኒስቴር ዲሴምበር 3/2021 ግ.

የእስልምና ስልጣኔ ሰብአዊነት

ምስጋና ሁሉ በተከበረው መጽሐፉ

{ يَا أَيُّهَا النَّاسُ اتَّقُوا رَبَّكُمُ الَّذِي خَلَقَكُمْ مِنْ نَفْسٍ وَاحِدَةٍ }

ለአለው ለዓለማቱ ጌታ ለአላህ ይገባው፡ የአንቀጹዋ ትርጉም፡

(እናንተ ሰዎች ሆይ! ያንን ከአንዲት ነፍስ (ከአዳም) የፈጠራችሁን...
ጌታችሁን ፍሩ።) ማለት ነው።

አጋር የሌለው ብቸኛ አላህ እንጅ የሚገዙት አምላክ እንደሌለ
እመስክራለሁ። ሰይዳችንና ነብያችን ሙሐመድ የእሱ ባሪያና መልእክተኛ
በመሆናቸውም እመስክራለሁ። ጌታዬ ሆይ! የምህረት እዝነትህን፣
ሰላምህንና በረከትህን በርሳቸው፣ በቤተሰቦቻቸው፣ በባልደረቦቻቸውና
እስከ እለተ ቆያማ ድረስ በመልካሙ መንገድ ለተከተሏቸው አውርድ።

ከዚህም በመቀጠል

የእስልምና እመነት በሰብአዊ እስቶቹ የምልኩነት ቆንጮ የደረሰን
ስልጣኔ አዋቅሯል። ለሰው ልጅ የፍቅር፣ የወንድምነት፣ የፍትህና
የእኩልነት ጎዳናንም ቀይሷል። ይህም ሰብአዊ እንጅ በታኝ ያልሆኑ
ገንቢ እንጅ አፍራሽ ያልሆኑ የስልጣኔና የሥነ ምግባር ደንቦችን
በመዘርጋት ነው። በዚህም በመላ ነዋሪዎች ዘንድ ጸጥታና ሰላም
እንድሁም ደግ ነገር ሁሉ ይሰፍናል።

(2)

የእስልምና ስልጣኔ ይህን ሰብአዊነት የቀሰመው ከቅዱስ ቁርአንና ከነብያዊ ፈላጎች ነው። እነዚህ ምንጮች ተላላቅ የሰብአዊ ደንቦችን ሁሉ አካተዋል። አላህ (ሱ.ወ.) እንድህ ይላል፡

لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ إِنَّا خَلَقْنَاكُمْ مِنْ نَحْوِ أَنْفُسِنَا وَجَعَلْنَاكُمْ شُعُوبًا وَقَبَائِلَ لِتَعَارَفُوا إِنَّ أَكْرَمَكُمْ عِنْدَ اللَّهِ أَتَقَاكُمْ إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ خَبِيرٌ

(እናንተ ሰዎች ሆይ! እኛ ከወንድና ከሴት ፈጠርናችሁ። እንድትተዋወቁም ጎሳዎችና ነገዶች አደረግናችሁ። አላህ ዘንድ በላጫችሁ በጣም አላህን ፈሪያችሁ ነው። አላህ ግልጽን ዐዋቂ ውስጥንም ዐዋቂ ነው።)

የሰው ልጅ ከብሩን ያገኘው ጎሳውን፣ ቀለሙን ወይም ሃይማኖቱን መነሻ ሳያደርግ ከአላህ ዘንድ በተቸረ መልኩ ነው። አላህ (ሱ.ወ.) እንድህ ይላል፡

{ وَلَقَدْ كَرَّمْنَا بَنِي آدَمَ }

(የአደምንም ልጆች በእርግጥ (ከሌላው ፍጡር) አከበርናችው።)

ነብያችን (ሱ.ወ.) እንድህ ይላሉ፡ (ሁላችሁም ከአደም ናችሁ። አደምም ከአፈር ነው)። በነብያችን (ሱ.ወ.) አጠገብ አስክሪን ባለፈ ጊዜ ለሱ አክብሮት ከተቀመጡበት ተነሱና ቆሙ። ያን ጊዜም ሰዎች የአይሁድ አስክሪን ነውኮ አሏቸው። እርሳቸውም (አርሱ ነፍስ አይደለምን) አሉ።

ከእስልምና ስልጣኔ ሰብአዊነት ገጽታዎች አንዱ መላ ምትን በማይቀበል ሁኔታ ግልጽ በሆነ መልኩ የሃይማኖት ነፃነትን በደንቡ ማካተቱ ነው። እንድህም የስርአተ አምልኮት ነፃነት፣ የማንኛውም ቤተ ጸሎት ጥበቃ፣ ሁሉንም የማስገደድና የማስሸበር ገጽታዎችን አለመቀበል የሚሉት ደንቦች በእስልምና አምነት ሀግጋት ይካተታሉ። አላህ (ሱ.ወ.) እንድህ ይላል፡

{ لَا إِكْرَاهَ فِي الدِّينِ }

(በሃይማኖት ማስገደድ የለም።) እንድህም እንድህ ይላል፡

(3)

{وَلَوْ شَاءَ رَبُّكَ لَأَمَنَّ مِنَ فِي الْأَرْضِ كُلَّهُمْ جَمِيعًا
أَفَا نَتُّكِرُهَا لِنَاسٍ حَتَّىٰ يُكُونُوا مُؤْمِنِينَ}

(ጌታህም በሻ ኖሮ በምድር ያሉት ሰዎች ሁሉም የተሰበሰቡ ሆነው ባመኑ ነበር። ታዲያ አንተ ሰዎችን አማኞች እንዲኾኑ ታስገድዳለህን) አሁንም እንድህ ይላል።

{هَكَرًا إِنَّمَا أَنْتَ مُتَكَبِّرٌ * لَسْتَ عَلَيْهِمْ بِمُصَيْطِرٍ}

(አስታውስም፤ አንተ አስታዋሽ ብቻ ነህ።) በድጋሜም እንድህ ይላል።

{نُ عَلَيْكَ إِلَّا الْبَلَاغُ}

(ባንተ ላይ ማድረስ እንጅ ሌላ የለብህም።)

ከእስልምና ስልጣኔ ገጽታዎች በከፍተኛ መልኩ ሰብአዊ ናቸው የሚባሉት፣ ለደካማ ማዘን፣ አረጋጂያንን ማክበር፣ በታማኝነት ለሚታትሩ ወገኖች ምንም ያለማጓደል መበትቻውን መስጠት የሚሉት ናቸው።

ኑባያችን (ሰ.ዐ.ወ.) እንድህ ይላሉ፡ (ይህን ህዝብ አላህ የሚረዳው በደካሞቹ ጸሎትና በተማኝነታቸው ነው)። እንዲሁም በሌላ ሐዲስ እንድህ ይላሉ፡ (ከኛ ለትንሻችን ያላዘነና ትልቃችንንም ያለከበረ ከኛ አይደለም)። (ከርሳቸው አላህ ይውደድና) ዑመር ኢብን አልኸጣብ ከመጽሐፍ ባለቤቶች አንድ አረጋጂ በሰዎች ደጃፍ እየለመነ ባዩ ጊዜ በሽበትህ የሚገባህን አላደረግንልህም በእርጅናህም መብትህን አልጠበቅንም አሉና ከመንግስት ግምጃ ቤት የሚበቃው ወጭ እንድወሰንለት አዘዙ።

ኑባያችን (ሰ.ዐ.ወ.) እንድህ ይላሉ፡ (አዛኞች አራህማን ያዘንላቸዋል። በምድር ለአለው ፍጥረት እዘኑ በሰማይ ያለው ፈጣሪ ያዘንላችኋልና)።

(4)

ምስጋና ሁሉ ለአለማቱ ጌታ ለአላህ ይገባው። የእዝነት መሀረትና ሰላም የነብያትና የመልክተኞች መደምደሚያ በሆኑት በሰይዳችን ሙሐመድ (ሶ.ዐ.ወ.) በቤተሰቦቻቸውና በመላ ባልደረቦቻቸው ይውረድ።

የእስልምና ስልጣኔ ሰብአዊነት ከሰው ልጆች መካከል በአለው ግንኙነት ወሰን ብቻ የተገደበ አይደለም። ይልቁንም ከእንሰሳት ጋር ያለውንም ግንኙነት ያካትታል። ለዚህም ዋና መረጃ የሚሆነው ነብያችን (ሶ.ዐ.ወ.) ከአለታት አንድ ቀን ከአንሷሮች ወገን በሆነ አንድ አትክልት በገቡበት ወቅት አንድ ግመል ባለቤቱ የሚፈጽምበትን ስቃይ በመግለጽ በእዘን እየጮኸ እንባውን ሲያፈስ ስሜታቸው እጅጉን ተነክቶ በእዝነት ጆሮ ግንዶቹን ሲዳስሱለት ጸጥ ማለቱ ነው። በዚያን ጊዜም እንደህ አሉ፡ (የዚህ ግመል ባለቤት ማነው) አንድ ከአንሷሮች ወገን የሆነ ወጣት ቀረበና የኔ ነው የአላህ መልክተኛ ሆይ! አለ። እርሳቸውም (በዚህ እንሰሳ እሱን ለአንተ ንብረት አድርጎ የሰጠህን ጌታ አላህን አትፈራምን እሱ አንተ እንደምታስርበውና እንደምታደክመው ስምታ ነገሮኛል) አሉ።

እንደሁም ነብያችን (ሶ.ዐ.ወ.) ከአለታት አንድ ቀን አንድ ድንቢጥ ብጤ ወፍ ሁለት ጫጫቶች ጋር ስትሄድ ጫጫቶቹ ተይዘውባት አንዳዘነች አዩ። በዚህን ጊዜም እንደህ አሉ፡ (ማነው ይህችን ወፍ ልጆቼን ወስዶ እንደህ ያሳዘናት በሉ ልጆቼን መልሱላት) መላው የሰው ልጅ በአሁኑ ወቅት በተለያዩ ዘመናት የእስልምና ስልጣኔ ከሌሎች ስልጣኔዎች የተለየባቸውንና ከላይ የተጠቀሱትን ሰብአዊ እሴቶችና መርሆች ተግባራዊ ማድረግ እጅግ በጣም ያስፈልጋቸዋል። ጌታችን ሆይ! ሀገራችን ግብጽንና መላው የዓለም ሀገራትን ድሎትና ለጋስነት የበዛበት አድርግልን።

አሚን